

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/573/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113214197
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3113214197.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci žalobcu E. E. H. X R., so sídlom P. N., XX - XX, X B., H./Y. XXX, Z., XXXX, N., E., reg. číslo: HE 308237, v konaní zastúpeného advokátskou kanceláriou A. advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom A., X. 3, IČO 36 713 066 proti žalovanej S. F., štátnej občianke B., bytom F. W. XXX o zaplatenie 1.249,53 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 21C/49/2013-72 zo dňa 13. marca 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje .

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorý sa od žalovanej domáhal zaplatenia 1.249,53 eur s úrokom z omeškania 8,75 % ročne od 05.06.2013 do zaplatenia titulom pohľadávky z povoleného prečerpania bežného účtu a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok vo veci samej odôvodnil podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 1 ods. 3 a § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30. 6. 2006, podľa § 261 ods. 3 písm. d), § 708 ods. 1 a 2, § 710 a § 497 Obchodného zákonníka, podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2, § 563 Občianskeho zákonníka, keď z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o bežnom účte. Žalobca však nepreukázal, že bola uzavretá aj zmluva o poskytovaní služby povoleného prečerpania, nakoľko v zmluve o bežnom účte sa uvádza len toľko, že táto služba bude poskytnutá až po splnení kritérií stanovených bankou, ktoré však v zmluve o bežnom účte uvedené nie sú. Ak mala byť zmluva uzatvorená konkludentne povolením čerpania debetného limitu, jeho výšku a dátum účinnosti mala banka oznámiť majiteľke účtu písomne. Dodržanie tohto postupu nebolo ani tvrdené ani preukázané tak, ako žalobca spočiatku netvrdil a následne nepreukázal, kedy a v akej výške financie, resp. možnosť ich čerpania žalovanej reálne poskytol, až na výzvu súdu uviedol údaje o výške povoleného prečerpania a dátume jeho poskytnutia, tieto tvrdenia ale nedoložil žiadnym dôkazom. Právny vzťah účastníkov konania sa spravuje Obchodným zákonníkom, ale rovnako ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, aj keď nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podliehajúcu režimu osobitného zákona (úver bol poskytnutý iným spôsobom ako na kreditnú kartu). Hoci nejde v prípade povoleného prečerpania o spotrebiteľský úver, v zmysle vyššie citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov. Súd mal za to, že zmluva o povolenom prečerpaní nebola uzavretá 29.11.2005, ako zmluva o bežnom účte, ako tvrdil žalobca v žalobe, nakoľko povolené prečerpanie bolo poskytnuté až 02.08.2007, podľa tvrdení žalobcu,

avšak bez toho, že by si žalobca splnil čo i len jednu z vyššie uvedených povinností. Zároveň nie je zrejmé, či a kedy žalovaná podmienky povoleného prečerpania akceptovala. Podľa názoru súdu je sporné aj tvrdenie o poskytnutí prečerpania 02.08.2007, nakoľko z histórie transakcií vyplýva, že žalovaná sa dostala prvýkrát do debetu už 20.03.2006 a od tej doby bola v debete väčšinu času, pričom pravidelne boli inkasované debetné úroky. V tejto súvislosti súd dal do pozornosti skutočnosť, že z hľadiska zásad dokazovania uplatňovaných v občianskom súdnom konaní, sporové konanie, kde proti sebe stoja dve strany v postavení navrhovateľa a odporcu, je ovládané prejednacou zásadou. Podstata prejednacej zásady spočíva v tom, že procesná povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci (t.j. povinnosť tvrdenia), ako aj procesná povinnosť navrhovať dôkazy na preukázanie týchto tvrdených skutočností (t.j. dôkazná povinnosť) je záležitosťou účastníkov konania. Splnenie dôkaznej povinnosti tým spôsobom, že procesná strana preukáže svoje tvrdenia, vedie k uneseniu dôkazného bremena, a teda k priaznivému výsledku sporu. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena, t.j. nepreukázania tvrdených skutočností, je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tohto účastníka, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno a ktorý sa dostal do dôkaznej núdze, t.j. neponúkol alebo nevedel ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti. Nesplnenie dôkaznej povinnosti ohľadom vlastných tvrdení v sporovom konaní má za následok procesnú zodpovednosť, ktorá sa prejaví zamietnutím žaloby. Súd pripomenul, že základné zákonné náležitosti v zmysle § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O.s.p. žaloba obsahovala, takže nedoplnenie skutkových tvrdení a nedoloženie dôkazov by nemohlo mať za následok jej odmietnutie, ale mohlo sa prejaviť len v zodpovednosti za výsledok konania v podobe neunesenia dôkazného bremena. Rovnako žalobca nevyužil možnosť predniesť skutkové tvrdenia na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný. Nebolo dôvodným, hospodárnym a v súlade so zásadou rovnosti účastníkov konania odročovať pojednávanie. V zmysle platnej judikatúry zmyslom spravodlivého procesu (fair trial) je poskytnúť účastníkovi možnosť uplatniť svoj nárok, predniesť tvrdenia a predložiť dôkazy nárok preukazujúce, ako aj tvrdenia a dôkazy slúžiace na obranu účastníka. Takáto možnosť (odhliadnuc od faktu, že žaloba mala obsahovať všetky relevantné základné skutkové tvrdenia už v čase jej vyhotovenia minimálne vzhľadom na navrhovaný spôsob jej vybavenia vydaním platobného rozkazu) žalobcovi bola opakovane poskytnutá. Žalobca uviedol, že žalovaná suma, ktorú označil ako istina, je rozdielom medzi kreditnými a debetnými položkami ku dňu 14.08.2012. Bližšie istinu nešpecifikoval, a to aj napriek výzve súdu k tejto otázke. Faktom je, že podľa histórie transakcií k 22.08.2012 bola žalovaná v debete vo výške 1 499,43 eur. V debete 1 249,53 eur bola 04.11.2011. V rovnaký deň bol inkasovaný debetný úrok 543,39 eur, okrem ďalších debetných úrokov a bližšie neoznačených poplatkov v rôznej výške v predchádzajúcom období. Akým spôsobom boli debetné úroky počítané a o aké poplatky išlo, nebolo možné z dokladov, predložených žalobcom určiť. Súd preto nemohol ani ustáliť, či žalovaná obdržala viac finančných prostriedkov, ako vrátila. Z vyššie uvedených dôvodov súd preto žalobu zamietol. Rozsudok vo výroku o náhrade trov konania odôvodnil súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobca mal neúspech v celom žalovanom nároku, náhrada trov konania preto patrí žalovanej, ktorá si však náhradu trov konania neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Podľa neho súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dňa 29.11.2005 došlo medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu - Všeobecnou úverovou bankou a.s. k uzatvoreniu zmluvy o bežnom účte, predmetom ktorej bolo okrem iného aj poskytnutie služby povoleného prečerpania k bežnému účtu. V Záverečných ustanoveniach zmluvy v bode a) sa uvádza, že súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky M., a.s. pre depozitné účty a majiteľ účtu vyhlasuje, že sa s nimi oboznámil a súhlasil s nimi. V Záverečných ustanoveniach zmluvy v bode k) sa uvádza, že flexi účet je spoplatňovaný v zmysle platného Cenníka M., a.s. pre depozitné produkty. V časti zmluvy s názvom Nastavenie limitu prečerpania sa uvádza „Áno - povolené prečerpanie na účet bude automaticky nastavené po splnení kritérií stanovených bankou.“. V Záverečných ustanoveniach zmluvy v bode g) sa uvádza, že M., a.s. je oprávnená po splnení ňou stanovených kritérií klientovi zriadiť k bežnému účtu povolené prečerpanie. Žalovaná podpisom zmluvy vyslovila súhlas so všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a pôvodný veriteľ sa zaviazal poskytnúť jej povolené prečerpanie tým spôsobom, že bude realizovať platobné príkazy žalovanej na prevod alebo výbery v hotovosti z účtu a to aj vtedy ak nebude existovať pohľadávky žalovanej z účtu. Žalovaná sa ďalej zaviazala podpisom zmluvy splácať povolené prečerpanie pôvodnému veriteľovi formou započítania jeho pohľadávky proti pohľadávke žalovanej z účtu, a to vždy v momente vzniku pohľadávky z účtu a v rozsahu, v ktorom sa tieto pohľadávky kryjú. Žalobca poukazuje na ustanovenie § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa

ktorého časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Nie je teda dôvodný argument súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi nebola uzatvorená aj zmluva o poskytnutí služby povoleného prečerpania. Žalobca ďalej poukázal na to, že konajúcemu súdu preukázal, že táto zmluva obsahuje všetky náležitosti požadované zákonom, najmä § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006. Predmet záväzku vyplývajúci zo zmluvy je dostatočne určitý a preto uvedený spôsob určenia záväzku nemôže vzbudzovať pochybnosti o jeho určitosti. Keďže žalovaná napriek viacnásobným výzvam neuhradila pohľadávku žalobcu, ktorá mu bola postúpená zmluvou zo dňa 14.08.2012, pristúpil žalobca k jej súdnemu vymáhaniu. Svoju pohľadávku v žalobe a v neskoršom vyjadrení podrobne vyčíslil, pričom jednotlivé zložky pohľadávky sú jednoznačne a nezameniteľne identifikovateľné. Konajúci súd okrem toho podľa žalobcu nerešpektoval základnú zásadu súkromného práva a to rovnosť procesných strán. Žalovaná nikdy nespochybnila existenciu nároku žalobcu, jeho výšku a ani právny dôvod vzniku nároku. V priebehu celého konania sa vyjadrila iba žiadosťou o splátkový kalendár, na ktorú bolo žalobcom odpovedané a ďalej už bola vo veci pasívna. Žalovaná má pritom povinnosť ako druhá procesná strana tvrdiť skutočnosti, ktoré znamenajú alebo by mohli znamenať, že právo žalobcu nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa alebo je tu iná prekážka na jeho uplatnenie. Žalovaná napriek tomu zostala v spore pasívna. Nečinnosť žalovanej však v žiadnom prípade nemôže byť nahradená činnosťou konajúceho súdu. Tak tomu bolo v tomto prípade, kedy súd arbitrárne a napriek tomu, že nárok žalobcu nebol zo strany žalovanej spochybnený a žalobca preukázal jeho dôvodnosť, žalobu bez relevantného zdôvodnenia zamietol v celom rozsahu. Rozhodnutie prvostupňového súdu musí žalobca ďalej hodnotiť ako nepreskúmateľné, nepresvedčivé a protiústavné. Konajúci súd sa so žalobným návrhom dostatočne nevysporiadal, neuviedol z akých dôkazov vychádzal pri svojom rozhodnutí a v jeho odôvodnení absentuje akékoľvek relevantné odôvodnenie. Podľa žalobcu teda neboli splnené podmienky na zamietnutie jeho žaloby v celom rozsahu, keď riadne preukázal vznik uplatneného nároku voči žalovanej, správne formuloval žalobný petit, uplatnený nárok nebol nikdy počas súdneho konania dôvodne spochybnený, prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov, prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, prvostupňový súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil a nakoniec prvostupňový súd nerešpektoval jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania a to rovnosť účastníkov konania. Žalobca preto žiada, aby odvolací súd zmenil napadnutý prvostupňový rozsudok a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel. K svojmu odvolaniu žalobca pripojil okrem iného aj Potvrdenie o poskytnutí flexidebetu vystavené dňa 01.08.2007 M., a.s. a Žiadosť o navýšenie kontokorentného úveru - Flexidebetu zo dňa 31.08.2007.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam navrhovateľa dodáva nasledovné:

V danej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca v konaní nepreukázal, že medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o poskytovaní služby povoleného prečerpania. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako banka a žalovaná ako klient uzatvorili dňa 29.11.2005 zmluvu o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu. V predmete tejto zmluvy sa pod bodom b) uvádza „možnosť zriadenia a používania produktov a služieb flexiúčtu.“, za čím nasleduje pod jednou z odrážok aj „povolené prečerpanie na účte v prípade splnenia podmienok stanovených M., a.s.“. Podľa odvolacieho súdu z takéhoto dojednania nie je možné vyvodiť, že sa účastníci zmluvy dojednali na službe povoleného prečerpania na účte, keď takáto služba je uvádzaná len ako možnosť. Ani z ostatných ustanovení danej zmluvy o bežnom účte podľa odvolacieho súdu nevyplýva, že by si účastníci zmluvy dojednali povolené prečerpanie účtu. Tomuto záveru svedčia ostatne aj ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok M., a.s. pre depozitné produkty, na ktoré

poukázal už súd prvého stupňa. V zmysle čl. 4.10. Povolené prečerpanie na bežných účtoch môže banka za splnenia ňou stanovených kritérií /tie tu nie sú ďalej definované/ zriadiť k bežnému účtu klienta povolené prečerpanie a toto bude zriadené na bežnom účte najneskôr do 3 bankových pracovných dní od rozhodnutia banky o súhlase s povoleným prečerpaním. Samotná banka ako účastník zmluvy teda vychádzala z toho, že len uzatvorením zmluvy o bežnom účte nebola ešte služba povoleného prečerpania účtu zriadená. Bolo teda vecou žalobcu, aby súdu preukázal akým iným spôsobom bolo medzi stranami zmluvy o bežnom účte dojednané povolené prečerpanie účtu a to vrátane náležitostí stanovených v § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006. Túto dôkaznú povinnosť si žalobca nesplnil. Z dokazovania, ktoré vo veci navrhol žalobca vykonať nebolo preukázané, že by medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou došlo k dohode o povolenom prečerpaní bežného účtu. Na listiny predložené žalobcom pri odvolaní pritom odvolací súd nijako neprihliadal, keď je odvolací súd viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvého stupňa / § 213 ods. 1 O.s.p./ a nešlo o dôkazy, ktoré by boli žalobcom pred súdom prvého stupňa navrhnuté a konajúcim súdom nevykonané /§ 213 ods. 4 O.s.p./ a ani neboli splnené podmienky na doplnenie dokazovania ďalšími dôkazmi v zmysle § 205a O.s.p. alebo § 213 ods. 5 O.s.p..

Odvolací súd sa rovnako stotožnil aj s ďalšími závermi súdu prvého stupňa o tom, že nebolo možné v konaní ustáliť v akom skutočnom rozsahu obdržala žalovaná od právneho predchodcu žalobcu finančné prostriedky. Ak totiž nebol preukázaný právny titul - dohoda o povolenom prečerpaní účtu, ktorým žalobca svoj uplatnený nárok odôvodňoval, musel by konajúci súd posúdiť plnenia, ktoré žalovaná obdržala nad rámec svojej pohľadávky z účtu /inak povedané všetky dispozície s finančnými prostriedkami, ktoré neboli kryté stavom finančných prostriedkov na účte žalovanej/ ako plnenia získané žalovanou bez právneho dôvodu. Na vrátenie takýchto finančných prostriedkov by mal samozrejme žalobca titulom vydania bezdôvodného obohatenia nárok, avšak aby súd mohol posúdiť výšku takéhoto nároku, muselo by byť žalobcom tvrdené a v konaní preukázané, aké finančné prostriedky žalovaná takto získala. Nepostačuje tvrdenie žalobcu, že žalovaná suma je rozdielom medzi kreditnými a debetnými položkami na účte žalovanej, keď z obsahu výpisu účtu žalovanej, ktorý žalobca predložil je zrejmé, že medzi debetnými položkami sú minimálne zarátané aj rôzne sumy tzv. debetných úrokov, na ktoré by však mal žalobca nárok len v prípade existencie právneho titulu - dohody o povolenom prečerpaní účtu, kedy by mohol prostriedky, o ktoré žalovaná svoj účet prečerpala úročiť. Žalobca mal teda bližšie špecifikovať požadovanú sumu, túto položkovito rozviesť. Na splnenie tejto povinnosti bol súdom prvého stupňa dvakrát vyzvaný /uznesenie č.k. 17Ro/169/2013-53 zo dňa 28. júna 2013 a výzva zo dňa 27. augusta 2013/, na ktoré výzvy však požadované neuviedol. Z ustanovení § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. pritom vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje právo alebo povinnosť protistrany a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na náhradu trov odvolacieho konania návrhom neuplatnila a zo spisu jej ani žiadne trovy nevyplýnuli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.